

Predikan Nyårsdagen 230101

Joh. 2:23-25 Växjö domkyrka

Nu står vi på nyårströskeln igen. Ännu ett år av vår stund på jorden läggs till handlingarna. Det som nyss var vårt självklara nu, är plötsligt en del av vårt förflutna. Det kan både göra ont och kännas befriande. Eller inte kännas alls.

Hur har ditt år varit? Ett av mina bästa, svarar någon. Förälskelse och kärlek, rikligt med tid för det som är viktigt, bra arbetsvillkor, hälsan stod mig bi. Tänk att få ta emot så mycket liv, så mycket glädje.

Andra svarar precis tvärtom. Ett år av förluster, av saknad och sorg. Tänk om jag vetat för ett år sen, tänk om vi vetat. Övontad sjukdom, en tagg i hjärtat, livsmodet fick sig en törn och en relation nådde vägs ände. Ett krig. En kris.

När ett år lägger sig till vila, får man lov att släppa taget om det. Stänga årsbok 2022 och ställa den på plats i nådens bibliotek. Vrida om nyckeln till minnenas byrå, sätta punkt i texten. Kanske med förnöjsamhet se allt man har. Eller känna äntligen, äntligen är detta över.

För de flesta av oss är det lite både ock. Bakslag och framsteg sammantvinnade. Och så vardagens tacksamhet, jag fick ännu ett år, ännu en morgon. Våra inre vattenflöden strömmar fram så olika – en flod som dånar av sorg, en porlande vårbäck med hopp om liv.

”Han visste av sig själv vad som fanns i människan”. Den meningen ur evangeliet är så viktig. Löftesrika Jesusord, när man lämnar ett år bakom sig. Ett kvardröjande julevangelium faktiskt, eftervärmen av inkarnationen. Gud vet vad som finns inuti.

Det betyder att inget i dig är okänt. Inget behöver göras enklare än vad det är. Skorna du vandrar i måste inte vara välputsade. Livet får lov att vara trassligt och krångligt. Om du sneglar försiktigt på den som sitter bredvid, så är det likadant där, jag lovar.

Och framåt då, hur blir 2023? Ingen vet. Kanske är det därför vi tar oss över nyårströskeln på så olika sätt. Någon sover, säkrast så. En annan festar, roligast så. Somliga kastar sig frimodigt mot framtiden, man möter det nya oförfärat. Andra backar med ryggen före in i det nya, inväntar katastrofen.

Själv lyssnar jag på landets domkyrkoklockor på radio vid tolvslaget – Tegnér's dikt ”Det eviga”, Bachs ”Das alte Jahr vergangen ist”. Vilken tråkmåns, tänker någon, den där biskopen borde nog piggas upp med champagne och glitterstämning. Men vi är olika, och livet får lov att vara så dubbelt som det är.

Året ja, 2023, det vet vi rätt lite om. Tack och lov ligger det djupt i vår natur att sträcka oss mot framtiden. Mot resan som ska göras, festen som ska fixas, texten som ska skrivas, livet som ska levas. Barnbarn kanske? Nytt jobb? Till sommaren ska jag.

Och till det kommer nyårslöftena. De vi kungör stolt eller gömmer som en skör hemlighet inuti. De vi gör verklighet av, och de som går upp i rök efter en vecka. Men ett nyårslöfte ska man aldrig skoja bort.

Det rymmer nästan alltid en ambition, en vilja till mognad, en önskan att den etiska kompassen fick styra lite bättre.

Många av oss känner oro för världen. Ett krig. En kris. För en stund sedan läste vi texten från Klagovisorna, skriven av Jeremia, ibland kallad den gråtande profeten. På hebreiska heter Klagovisorna "Eicha", som betyder ungefär "Ack!". Så talande, också för oss!

Ack, låt krigen få ett slut, låt krisvindarna mojna. Ack, låt mitt eget liv, det onda i kroppen, gråten i halsgropen, det som plågar den jag älskar, hotet från framtiden – ack, låt det svåra få ett slut. Ack, låt det verkligen bli så, du Jesus, som av dig själv vet vad som finns i människan.

Det är ingen slump att temat på nyårsdagen är "I Jesu namn". Det är ett sätt för oss att säga till Gud, du får ta hand om alltsammans, här – jag håller mitt liv i dina öppna händer, lämnar över allt jag inte kan råda över, kastar mig ut på sjuttio tusen famnars djup.

Så rätar jag på ryggen. Torkar tårarna och tar nya tag. Och när jag ropat mitt ack, känner jag också julevangeliets eftervärme; du vet vad som finns i mig Gud. Dina ord till den gråtande profeten gäller också mig; nåden tar inte slut, barmhärtigheten upphör aldrig.